המכון הישראלי לפסיכואנליזה
ע"ש מ. אייטינגון
ועדת ההוראה

תכנית הלימודים ותיאורי הסמינרים
לשנת 2026-2027

אוגוסט 2026

תוכן

תאריכים ושעות

סמסטר ראשון.....1
סמסטר שני.....2
סדנאות.....3

תיאורי הסמינרים

סמסטר ראשון 4

שנה א' 4

שנה ב'..... 5

שנה ג' 6

שנה ד'..... 7

שנה ה' 8

סמסטר שני..... 12

שנה א' 11

שנה ב'.....12

שנה ג' 13

שנה ד'.....13

שנה ה' 14

סדנאות 17

מסלולי הילדים והנוער 21

אינדקס שמות המורים 26

סמסטר ראשון

	שנה א		שנה ב		שנה ג	
15:00-13:30	התהוות האנליטיקאי (פעמיים בחודש)	תצפית בתינוק (פעמיים בחודש, למסלול המשולב, פתוח לכולם)	התהוות האנליטיקאי (פעמיים בחודש)	קליין בעבודה עם ילדים (פעמיים בחודש, השלמה למסלול המשולב)	התהוות האנליטיקאי (פעם בחודש)	
	יעל מגל	רות ליס / הלית סגיב	אורלי חסון-כץ	הגר גלבוע	יעל ליפשיץ	
16:40-15:15	נקודות מפנה בתולדות הפסיכואנליזה		מלאני קליין – תיאוריה וקליניקה		סירלס ובאלינט: מסע לאזור השבר הבסיסי	
	פרופ' עמנואל ברמן		טל שריר-וולפה		ד"ר אילן אמיר	
18:25-17:00	מושגי יסוד של הפסיכואנליזה		דחף, אובייקט, מיינד		ביון – המהפכה השקטה	
	ליאורה גודר		הוגו גולדיוק		נעמי בר	
20:15-18:45	הקשבה פסיכואנליטית, בעקבות פרויד		סמינר קליני	סמינר קליני	סמינר קליני	סמינר קליני
	ד"ר שרון שטרית		מאיה קומר	ענת טלרנט	ארנה אלבק	נעמי מילר

ילדים ונוער

	שנה ד		שנה ה		
13:25-12:00					סמינר קליני
					לילי בר און
15:30-13:00	התהוות הפסיכואנליטיקאי (פעם בחודש)		התהוות הפסיכואנליטיקאי (פעם בחודש)		פסיכואנליזה של ילדים בעת מלחמה (3 פעמים בחודש)
	גילת אדרעי		ענת ברעם-שרף		טל שריר-וולפה
16:40-15:15	רעיונות מרכזיים בגישה ההתייחסותית		הסובייקט בן ימינו: בין האני-גוף לאני-קבוצה. התבוננות 'בינוקולרית' (Binocular Vision) בסובייקט הכלוא בלא נחת בתרבות... שהוא עצמו יוצר		פורום ילדים (שנתי, ימי ראשון פעם בחודש בשעה 20:30)
	ד"ר שלמה (מומי) ביינארט		ד"ר יוסי טריאסט		דורה פלדפוגל מרכזת: יולי דולב
18:25-17:00	קריאה בכתבי ביון		קריאה בכתבי מלצר	פנים רבות לפסיכואנליזה: מקדוגל cover to cover	
	ד"ר משה ברגשטיין		רותי וינברג	ד"ר ענת פלגי-הקר	מרתון הדרכות ילדים (בחופשה בין הסמסטרים)
20:15-18:45	סמינר קליני	סמינר קליני	סמינר קליני	סמינר קליני	דורה פלדפוגל
	מיכל זלינגר	אירנה מלניק	אלונה תימור	חגית אהרוני	

מועדי הלימודים: 20.10.26, 3.11.26, 10.11.26, 17.11.26, 24.11.26, 1.12.26, 15.12.26, 22.12.26, 29.12.26, 5.1.27, 12.1.27, 19.1.27, 26.1.27, (2.2.27)*

(*) יתקיימו רק הסמינרים של המסלול המשולב)

תאריכי התהוות והסמינרים של המסלול המשולב: מפורטים לשנתונים השונים בגוף התכנית

ערב פתיחת שנת הלימודים: 13.10.26. למתמחים יתקיים לפני הערב מפגש עם הטיוטורים.

מפגשים עם ועדת ההוראה: **מתמחים (כולל מפגש עם הטיוטורים)** – 2.2.27
מנחי סמינרים קליניים – 17.11.26
אנליטיקאים מנחים – 12.1.27
מורים – 26.1.27

סמסטר שני

	שנה א		שנה ב		שנה ג	
15:00-13:30	התהוות האנליטיקאי (פעמיים בחודש)	תצפית בתינוק (פעמיים בחודש, למסלול המשולב, פתוח לכולם)	התהוות האנליטיקאי (פעמיים בחודש)	ויניקוט וביון בעבודה עם ילדים (פעמיים בחודש, השלמה למסלול הילדים)	התהוות הפסיכואנליטיקאי (פעם בחודש)	
	יעל מגל	רות ליס / הלית סגיב	אורלי חסון-כץ	נועה הס	נדב וינטראוב	
16:40-15:15	כתבים טכניים קליניים של פרויד		ממשיכות וממשיכי קליין		קוהוט – תיאוריה וטכניקה	
	ד"ר איתמר לוריא		יפעת זיבר		טלי תמיר-אורון	
18:25-17:00	לקראת המעבר מפסיכותרפיה לפסיכואנליזה		על הנפש השבורה – קריאה בכתבי ויניקוט		מצבים מנטליים ראשוניים – הקשבה לאזורים פסיכוטיים בנפש	
	יעל ברוך		שרה קולקר		ענת שומן	
20:15-18:45	התפתחות מחשבת פרויד חלק ב' – המטא פסיכולוגיה: גיבוש וחידוש (1914-1923)		סמינר קליני	סמינר קליני	סמינר קליני	סמינר קליני
	פרופ' שמואל ארליך		יוליה זרצקי	מרב ירקוני	עידית ברק מלמד	רונית גינתון-פרידלנד

ילדים ונוער

	שנה ד		שנה ה		ילדים ונוער
13:25-12:00					סמינר קליני
					ד"ר יוסי טמיר
15:00-13:30	התהוות הפסיכואנליטיקאי (פעם בחודש)		התהוות הפסיכואנליטיקאי (פעם בחודש)		חשיבה התפתחותית פסיכואנליטית (3 פעמים בחודש)
	גילת אדרעי		ענת ברעם-שרף		מרגנית עופר
16:40-15:15	ויניקוט הקליני: מחשבת הרגרסיה ו'פחד מהתמוטטות'		העברה והעברה נגדית בהבנתם של שלושה פסיכואנליטיקאים בני זמננו		
	ד"ר עפרה אשל		ד"ר ליאורה לוריא		
18:25-17:00	דונלד מלצר: התהליך הפסיכואנליטי מתלות לנפרדות		"הילכו שניים יחדיו בלתי אם נפרדו?"		
	אבי בקר		יהודית טריאסט		
20:15-18:45	סמינר קליני	סמינר קליני	סמינר קליני	סמינר קליני	
	אהובה ברקן-טרבס	חיה קריגר	חנה וקשטיין	ד"ר אבי נוטקביץ'	

פורום ילדים (שנתי, ימי ראשון פעם בחודש בשעה 20:30)
דורה פלדפוגל מרכזת: יולי דולב

מרתון הדרכות ילדים
אבנר ברגשטיין

מועדי הלימודים: 2.3.27, 9.3.27, 16.3.27, 30.3.27, 6.4.27, 13.4.27, 20.4.27, 4.5.27, 18.5.27, 8.6.27, 15.6.27, 22.6.27, 29.6.27 (6.7.27)*

(*) יתקיימו רק הסמינרים של המסלול המשולב)

תאריכי התהוות והסמינרים של המסלול המשולב: מפורטים לשנתונים השונים בגוף התכנית

מפגשים עם ועדת ההוראה: מתמחים (כולל מפגש עם הטיוטורים) – 6.7.27
מנחי סמינרים קליניים – 6.4.27
אנליטיקאים מנחים – 1.6.27
מורים – 15.6.27

יום החברה: 25.5.27
כנס מתמחים: 1.6.27

סדנאות

ירושלים

עבודה אנליטית בדרכים משובשות	נועה בר חיים אורית ליבוביץ	ירושלים	8.5.27 22.5.27	שבת 15:00-10:00	הסדנה פתוחה ל-12 מתמחים וחברים עם עדיפות למתמחים תוכר למתמחים כחצי סדנה

מפגש עם הלא-מודע ביצירותיו של שייקספיר	אורי פליישמן	ירושלים	15.5.27 5.6.27	שבת 15:00-10:00	הסדנה פתוחה ל-15 מתמחים וחברים עם עדיפות למתמחים. תוכר למתמחים כחצי סדנה

תל אביב

ספרות ופסיכואנליזה – חומר למחשבה	חגית אהרוני	תל-אביב	3.2.27 24.2.27 17.3.27	ימי רביעי 21:30-18:00	הסדנה פתוחה למתמחים וחברים **שלא** השתתפו בה בעבר, עם עדיפות למתמחים. תוכר למתמחים כחצי סדנה

אבל ומלנכוליה	מיכאל בניטה	תל-אביב	9.2.27 16.2.27 23.2.27	ימי שלישי 14:00-10:30	הסדנה פתוחה ל-10 מתמחים וחברים עם עדיפות למתמחים. תוכר למתמחים כחצי סדנה

מרכזיותו של התסביך האדיפלי בעבודה הקלייניאנית מינקות ועד לגיל ההתבגרות	שגית יצחקי קדם	תל-אביב	16.2.27 23.2.27	ימי שלישי 20:00-15:00	הסדנה פתוחה ל- 12 מתמחים וחברים, עם עדיפות למתמחים במסלול המשולב. תוכר למתמחים כחצי סדנה מוכרת למסלול המשולב

המרחב הטיפולי בין 'אסוציאציות חופשיות' ל'דיסוציאציות חופשיות'	ד"ר מאיר שטיינבוק	תל-אביב	13.7.27 20.7.27 27.7.27	ימי שלישי 17:00-13:30	הסדנה פתוחה ל- 12 מתמחים וחברים תוכר למתמחים כחצי סדנה.

אתיקה בפסיכואנליזה	תל-אביב	20.7.27	יום שלישי 20:15-15:15	סדנת חובה לשנה א' (ללא קרדיט של סדנה)

פסיכואנליזה התייחסותית	אירנה מלניק	תל-אביב	26.1.27 2.3.27	ימי שלישי 18:25-15:15 20:15-15:15	סדנת חובה לשנה ה' (ללא קרדיט של סדנה)

תיאורי הסמינרים

סמסטר ראשון

שנה א'

התהוות הפסיכואנליטיקאי

יעל מגל (טל. 052-3636296) ymagal@bezeqint.net

הסמינר נועד לאפשר עבודה משותפת של התבוננות ושל עיבוד תהליכים הקשורים ל'התהוות האנליטיקאי' בתחילת ההכשרה.
הסמינר יתקיים פעמיים בחודש לאורך כל השנה, ויימשך גם בשנות ההכשרה הבאות במתכונת משתנה.

תאריכי המפגשים בסמסטר הראשון: 20.10.26, 10.11.26, 24.11.26, 15.12.26, 29.12.26, 12.1.27, 26.1.27.

תצפית בתינוק (למסלול המשולב, פתוח לכולם)

רות ליס (טל. 03-5449965, 052-2996892) ruthliss100@gmail.com
הלית סגיב (טל. 054-2626516) halite73@gmail.com

תצפית בתינוק היא שיטה של התבוננות באם ותינוק במשך שנתו הראשונה של התינוק. זוהי למידה מתוך התנסות, על רבדיה השונים, בסביבתו הטבעית של התינוק, והיא מהווה הזדמנות חד-פעמית ללמוד ממקור ראשון על התפתחות האישיות והתהוות עולמו הפנימי של תינוק דרך יחסים במשפחתו. באותו הזמן, זוהי התנסות אישית, רגשית ייחודית, שדרכה מתחדדות ומתרחבות יכולות ההתבוננות של הצופה באחר ובעצמו, תוך הכלת רגשות והשלכות, ללא תגובה של פעולה או פירוש.
לתהליך זה מבנה משולש: התצפיות עצמן נערכות בבית המשפחה מידי שבוע, בשעה קבועה למשך שעה, בשלב השני הצופה יכתוב את שעת התצפית על כל פרטיה, ובשלב השלישי קבוצת הסמינר, שתיפגש פעם בשבועיים, תדון בתצפית (בדומה לסמינר קליני).

הסמינר יתקיים פעמיים בחודש **לאורך כל השנה** וייתן קרדיט של סמינר תיאורטי סמסטריאלי במסלול המשולב.

תאריכי המפגשים בסמסטר הראשון: 3.11.26, 17.11.26, 1.12.26, 22.12.26, 5.1.27, 19.1.27, 2.2.27.

יתקיימו **מפגשים מקדימים** להסבר וליווי בתהליך מציאת אם ותינוק. המפגשים יתקיימו בימי שלישי בתאריכים: 8.9.26, 6.10.26, בשעה 15:00-13:30, 13.10.26 בשעה 18:00-16:30.

הסמינר חובה למתמחים במסלול המשולב, ופתוח לכלל המתמחים משנה א'. למתמחים שאינם במסלול המשולב הוא ייתן השנה קרדיט של סדנה וחצי.

קישור להרשמה

נקודות מפנה בתולדות הפסיכואנליזה

פרופ' עמנואל ברמן (טל. 03-6859046, 052-8466984) emanuel@psy.haifa.ac.il

סמינר זה יעסוק בתולדות הפסיכואנליזה, אך הדגש לא יהיה על ההתפתחות המושגית כשלעצמה, אלא על הבנתה בהקשר ביוגרפי, בין-אישי, חברתי וארגוני. הפגישה הראשונה תוקדש לחשיבה עקרונית על "ההיסטוריה של הרעיונות" בכלל, ועל ההיסטוריה של הפסיכואנליזה בפרט, כמושפעות מנסיבות תרבותיות ופוליטיות, מ"רוח התקופה" ומאקלים לאומי, מדפוסי אישיות ודילמות אישיות של הוגים מרכזיים, מאינטראקציות בין עמיתים ובתוך דיאדות של מטפל-מטופל, ומדינמיקות של ארגונים ומוסדות. בהמשך נתמקד בנקודות מפנה חשובות, אחת לכל פגישה, החל ביחסיו של פרויד עם דמויות מרכזיות בחייו האישיים והמקצועיים (ברויר, פליס, יונג, פרנצי) ובמשברים ביחסים אלה, דרך דיוני המחלוקת בלונדון ויחסי קליין-ויניקוט, ועד להיווצרות

פסיכולוגיית העצמי והגישה ההתייחסותית בארה״ב. על כל אחד מנושאים אלה תידרש קריאה הנוגעת לו (במידת האפשר בעברית), וכן יוצעו המלצות על מקורות נוספים להרחבת היריעה.

מושגי יסוד של הפסיכואנליזה

ליאורה גודר (טל. 054-4642583) lioragoder@gmail.com

המפגש עם מושגי היסוד של הפסיכואנליזה ייעשה דרך התחקות אחר גלגולי מושג ההעברה בכתביו של פרויד. התחקות זו היא ליווי של פרויד בתהליך הגילוי שלו את ההעברה ואת מרכזיותה בפסיכואנליזה. כשם שההתחקות אחר גלגולי ההעברה היא הליבה של כל אנליזה, כך ההליכה בעקבות גילוי ההעברה ע״י פרויד היא הזדמנות למפגש מתפתח עם מושגי היסוד של הפסיכואנליזה – הלא-מודע, הדחף, ההעברה, החזרה, ההתנגדות, ודרכם באופן אינטגרלי עם עוד קשת רחבה של מושגים פרוידיאניים.

הקשבה פסיכואנליטית, בעקבות פרויד

ד״ר שרון שטרית (טל. 052-2641446) shitritsharon@gmail.com

לב התיאוריה הפסיכואנליטית הוא הלא-מודע, זו ההמצאה של פרויד. בסמינר נעסוק, בעקבות פרויד, בהקשבה ללא-מודע. נדון באופנים שבהם הוא מתגלה, וננסח את העמדה הנפשית הנדרשת מהמטפל בכדי לקלוט את תדריו. נכיר את אופן הפעולה של מנגנון ההדחקה ונראה כיצד הטכניקה הפסיכואנליטית, כמו כלל היסוד – אסוציאציות חופשיות (של המטופל) והקשב מרחף (של המטפל), נגזרת מאופן פעולה זה. בהקשר זה, נכיר את אופן פעולתו של הנרקיסיזם בנפש ובטיפול, במיוחד כגורם החותר לעקוף כאב, פגיעות, תסכול, ״לא רוצה לדעת״, וכך חוסם גישה ללא-מודע ולחיבור לאמת נפשית אצל המטופל כמו גם אצל המטפל. נדון בעקרונות מנחים, שמנסח פרויד, לאופן שאנו מקשיבים להתערבויות המטפל, תוך התייחסות לשאלה מהי התערבות אפקטיבית בהקשר של טיפול אנליטי. נחשוב את המושגים מתוך קריאה במאמרי פרויד ובחיבור לעבודה הקלינית ולעת הזו.

שנה ב׳

התהוות הפסיכואנליטיקאי

אורלי חסון-כץ (טל. 052-3533914) hkorly@gmail.com

הסמינר נועד לאפשר עבודה משותפת של התבוננות ושל עיבוד תהליכים הקשורים ל׳התהוות האנליטיקאי׳ במהלך ההכשרה.
הסמינר יתקיים פעמיים בחודש לאורך כל השנה, ויימשך גם בשנות ההכשרה הבאות במתכונת משתנה.

תאריכי המפגשים בסמסטר הראשון: 20.10.26, 10.11.26, 24.11.26, 15.12.26, 29.12.26, 12.1.27, 26.1.27.

מלאני קליין בעבודה עם ילדים (השלמה למסלול המשולב)

הגר גלבוע (טל. 052-3858109) gilboaho@bezeqint.net

בסמינר נתמקד בטכניקה הטיפולית שהגתה מלאני קליין לאור עבודתה הקלינית והתפתחות התיאוריה שלה. נעקוב אחר ההבדלים והדימיון בטכניקה באנליזות מוקדמות, בגיל החביון ובגיל ההתבגרות, ונחבר את החומרים הקליניים הללו למחשבות התיאורטיות שלה על השפעתן של חרדות מוקדמות על התפתחות המיניות אצל בנים ואצל בנות. בתוך כך נפגוש וננסה להבין מושגי יסוד בהבנתה התיאורטית של מלאני קליין כגון האדיפוס המוקדם, האובייקט ההורי המשולב, טכניקת המשחק ועוד.
המפגשים יתבססו על קריאה בספרה של מלאני קליין – *פסיכואנליזה של ילדים*.

תאריכי המפגשים: 3.11.26, 17.11.26, 1.12.26, 22.12.26, 5.1.27, 19.1.27, 2.2.27.

מלאני קליין – תיאוריה וקליניקה

טל שריר-וולפה (טל. 052-5396326) talsharirwolpe@gmail.com

התיאוריה של מלאני קליין חוללה אחת מן ההתפתחויות המשמעותיות ביותר בחשיבה הפסיכואנליטית במאה העשרים. הסמינר יתחקה אחר התפתחות רעיונותיה המרכזיים, מתוך בחינת הקשר המתמיד בין התיאוריה לבין העבודה הקלינית.
התיאוריה הקלייניאנית מושתתת על עבודותיהם של פרויד, פרנצי ואברהם, ומתפתחת מתוך עבודתה הקלינית של קליין עם ילדים. התפתחות זו מרחיבה ומעמיקה את התיאוריה הפסיכואנליטית, תוך שמירה על זיקתה ליסודותיה הפרוידיאניים. בהמשך התבררה תרומתה כתיאוריה רחבה להבנת עולמם הנפשי של מבוגרים.
במהלך הסמינר נתמקד ברעיונות היסוד של החשיבה הקלייניאנית, בעלי חשיבות מרכזית להבנת העבודה הפסיכואנליטית עם ילדים ומבוגרים, ובהם: טכניקה; פנטסיה לא-מודעת והסמלה; תוקפנות, סדיזם ודחף המוות; תסביך אדיפוס המוקדם והאובייקט המשולב; העמדה הפרנואידית סכיזואידית; העמדה הדיכאונית והזדהות השלכתית; וכן צרות עין והכרת תודה.
הקורס יבקש להראות כיצד רעיונות אלה מצטרפים לכדי תפיסה אינטגרטיבית של התפתחות הנפש, של הפסיכופתולוגיה ושל התהליך הפסיכואנליטי.

הסמינר יחד עם ההשלמה **מלאני קליין בעבודה עם ילדים** מוכר גם במסלול המשולב

דחף, אובייקט, מיינד

הוגו גולדיוק (טל. 050-5549613) hgoldiuk@gmail.com

בסמינר נעסוק במושג הדחף ובאינטראקציה או העדר אינטראקציה שבין הדחפים השונים. נעמיק בקשר שבין הדחף לבין האובייקט והשפעתו על עיצובו של עולמנו הפנימי והחיצוני. כמו כן נתמקד בהשלכות של הקשר הדחפי על טיב הקשר האובייקטאלי ועל התצורות המנטליות השונות.

סמינר קליני

מאיה קומר (טל. 052-2303741) mayakom@netvision.net.il

סמינר קליני

ענת טלרנט (טל. 050-7748304) anattelerant56@gmail.com

שנה ג'

התהוות הפסיכואנליטיקאי

יעל ליפשיץ (טל. 077-7862169, 050-8323609) yaelipschits@gmail.com

הסמינר נועד לאפשר עבודה משותפת של התבוננות ושל עיבוד תהליכים הקשורים ל'התהוות האנליטיקאי' במהלך ההכשרה.

תאריכי המפגשים בסמסטר הראשון: 20.10.26, 24.11.26, 15.12.26, 5.1.27, 26.1.27

סירלס ובאלינט: מסע לאזור השבר הבסיסי

ד"ר אילן אמיר (טל. 03-5299623, 052-2334929) ilanamir284@gmail.com

השבר הבסיסי הינו שבר שנוצר בחיבור הראשוני בין התינוק לבין אימו, המטביע את חותמו בנפשו של האדם. שבר זה יבוא לידי ביטוי בהמשך חייו של האדם במגוון רחב של פתולוגיות נפשיות. גם מיכאל באלינט וגם הרולד סירלס טוענים שעל מנת לטפל בפסיכותרפיה פסיכואנליטית במטופלים שמאחורי סיבת פנייתם לטיפול עומד קיומו של שבר בסיסי, יש לאפשר קיומו של תהליך רגרסיבי משמעותי, וזאת על מנת להגיע לאזור השבר הבסיסי ולאחר מכן לצאת ממנו באופן חדש וטוב יותר.

מסע טיפולי שכזה דורש מהמטפל להתייצב בטיפול עם עמדה טיפולית מיוחדת. המאפיינים הקליניים של אזור השבר הבסיסי והעמדה הטיפולית הנדרשת על מנת להגיע אליו הם הנושאים שנתמקד בהם במהלך הסמינר. גישתם של מיכאל באלינט והרולד סירלס לגבי סוגיות אלה דומה, אך גם שונה. באלינט מתכנס לעבר יחסי-אובייקט ראשוניים, שבהם האינטראקציה עם מטפל והמסגרת הטיפולית מהווים סביבה ראשונית לא-אובייקטלית (כמו אוויר, מים, אדמה), ומספקים נוכחות ראשונית הכרחית ומיטיבה; בעוד סירלס נע לכיוון התחברות עמוקה של מטפל ומטופל, המצליחים להגיע דרך קשר סימביוטי אמביוולנטי (תלות מערערת) לקשר סימביוטי פרה-אמביוולנטי (תלות מיטיבה).
ההשוואה בין הדומה והשונה בשתי הגישות מרחיבה ומחדדת את המבט על אזור השבר הבסיסי ומספקת למטפלים הכרות ראשונית עם הגישה הטיפולית הנדרשת על מנת לעבור את המסע הזה בהצלחה.

ביון – המהפכה השקטה

נעמי בר (טל. 08-6818015, 052-8812809) naomi09b@gmail.com

בסמינר זה נעסוק בעיקר בראשית כתיבתו של ביון. נקרא ביחד שלושה מאמרים קאנוניים שכתב. השניים הראשונים הם 'על היהירות' ו-'התקפה על חיבורים'. מאמרים אלה הם חלק מסדרת המאמרים שכתב ביון על הפסיכוזה בשנות החמישים, מאמרים שהובילו אותו למאמר האחרון – 'תיאוריה של חשיבה'. מאמר שלישי זה הוא אחד מעשרת המאמרים הנקראים ביותר בספרות הפסיכואנליטית, גם כיום, 63 שנה אחרי שנכתב.
שלשת המאמרים הללו מאפשרים לנו להיווכח בהיסטוריה בהתהוותה, בביון הצועד לעבר מחוזות תיאורטיים חדשים, מגלה את חשיבותה של הסביבה בכל תהליכי ההתפתחות, מדגיש את הפסיכולוגיה של שניים בחדר ושם דגש על תהליכים ולא על תכנים.
נקרא ביחד את המאמרים הללו שממחישים את עומק חשיבתו ואת ייחודיותו של ביון.
נמשיך משם לפרק 7 ב*ללמוד מהניסיון* ונצא ממנו להבנה רחבה יותר של האופן שבו ממשיג ביון את עבודת החלום בחיי הנפש.
אם נספיק, נעשה בסוף הסמסטר קפיצה נחשונית לעבר כתיבתו המאוחרת של ביון ונקרא את המאמר-'סזורה' - מאמר שנכתב בשנותיו האחרונות של ביון ומחזיק בתוכו הרבה מאבני הדרך המשמעותיות בכתיבתו, הן המוקדמת והן המאוחרת.
נדגיש בלמידה את הפן הקליני ואת התרומה המהפכנית של ביון לעבודתנו הטיפולית כיום. נלווה את הלמידה במחשבות ודוגמאות קליניות שאזמין אתכם להביא במהלך השיעור.

סמינר קליני

ארנה אלבק (טל. 03-6440116, 052-2236116) ornaalbeck@gmail.com

סמינר קליני

נעמי מילר (טל. 054-4265686) naomiler56@gmail.com

שנה ד'

התהוות הפסיכואנליטיקאי

גילת אדרעי (טל. 04-8343941, 052-4446657) gilat.edry1@gmail.com

סמינר זה נועד לאפשר עבודה משותפת של התבוננות ועיבוד תהליכים הקשורים ל'התהוות האנליטיקאי' במהלך ההכשרה.
הסמינר יתקיים אחת לחודש לאורך כל השנה.

תאריכי המפגשים בסמסטר הראשון: 20.10.26, 24.11.26, 15.12.26, 5.1.27, 26.1.27

רעיונות מרכזיים בחשיבה ההתייחסותית

ד״ר שלמה (מומי) ביינארט (טל. 054-4601398) momibeinart@gmail.com

בסמינר יילמדו כמה רעיונות שהם בלב החשיבה ההתייחסותית. רעיונות אלו ייבחנו מתוך הקשר היסטורי, שהוא הרקע החברתי והאקלים התיאורטי שהביא להתפתחות הגישה ההתייחסותית החל משנות התשעים של המאה שעברה. מנקודת מבט זו יילמדו המושגים הבסיסיים שעומדים בלב הגישה, בהם ״פסיכולוגיה של שני אנשים״, אינטרסובייקטיביות, מצבי עצמי ודיסוציאציה, אנאקטמנט וחשיפה עצמית. מושגים אלו מהווים תשתית לחשיבה ההתייחסותית, למרות שהיא איננה תיאוריה אחידה.

קריאה בכתבי ביון

ד״ר משה ברגשטיין (טל. 03-5479398, 054-4479398) moshebergstein@gmail.com

הסמינר יעסוק בתיאוריית החשיבה של ביון ובגלגוליה, ובניצני המחשבה המאוחרת של ביון שטמונים בה ובהתפתחותם.

סמינר קליני

אירנה מלניק (טל. 09-9513828, 054-7933510) irenemelnick@gmail.com

סמינר קליני

מיכל זלינגר (טל. 052-3677754) michalzz@icloud.com

שנה ה׳

התהוות הפסיכואנליטיקאי

ענת ברעם-שרף (03-5739407, 054-4517594) anat.baram@gmail.com

סמינר זה נועד לאפשר עבודה משותפת של התבוננות ועיבוד תהליכים הקשורים ל׳התהוות האנליטיקאי׳ במהלך ההכשרה.
הסמינר יתקיים אחת לחודש לאורך כל השנה.

תאריכי המפגשים בסמסטר הראשון: 20.10.26, 24.11.26, 15.12.26, 5.1.27, 26.1.27

הסובייקט בן ימינו: בין האני-גוף לאני-קבוצה. התבוננות ׳בינוקולרית׳ (Binocular Vision) בסובייקט הכלוא בלא נחת בתרבות... שהוא עצמו יוצר

ד״ר יוסי טריאסט (טל. 03-6483102, 052-2502657) josef.triest@gmail.com

מדי דור מתדפק על דלתות הקליניקה שלנו הסובייקט הגנרי של הדור ומחפש בה מקלט מן התרבות שבה הוא ׳כלוא בלא נחת׳. בתקופתו של פרויד הייתה זו ההיסטרי.ת שגלגלה לפתחה של הפסיכואנליזה את מועקת משטור המיניות, אחריה הגיע המטופל האובססיבי קומפולסיבי שביטא את קשיי ההתמודדות עם ההיבטים התוקפניים של האדיפליות מול אב מסרס; אחריו הגיע המטופל.ת הגבולי.ת שניסה לשווא לאחות את הטוב עם הרע; נשף בעורפו המטופל.ת הנרקיסיסטי.ת ... וכן הלאה. מיהו המטופל הגנרי המתדפק על דלתות הקליניקה שלנו בימים הקשים והמאתגרים האלה? הוא פוסט טראומטי ללא ספק, אך הטראומה הפרטית שלו היא בה בעת טראומה קבוצתית. אפשר שנפגע כך משום שהיה מלכתחילה מין מוטציה – אדם שראשו **ראש יחיד וגופו גוף קבוצה**. אפשר שזו תולדה של פריצת הדרך הדיגיטלית שמוסיסה את הגבולות המבחינים בין היחיד ׳המתגלם בגופו׳ לבין ׳היחיד המתגלם בקבוצה׳. ביתר ספציפיות – בקבוצה ייחודית וחדשה מסוג ׳רשת חברתית׳.
הסמינר מכוון לבחון ב׳ראיה בינוקולרית׳ (המלצתו של וילפרד ביון, 1961) היבטים ***קליניים ומטה-פסיכולוגיים*** כאחד, של התהוות *הסובייקט המתגלם בגוף* (ומזדהה בגוף-ראשון-יחיד כ׳אני׳)

בזיקתו *לסובייקט המתגלם בקבוצה* (ובהמון, ובחברה – ומזדהה בגוף-ראשון-רבים כ׳אנחנו׳). הקריאה שתלווה את הקורס קושרת חומרים שבדרך כלל לא מרבים לכורכם יחדיו: ׳תפקיד המיניות׳ בהתנחלות הסובייקט בגוף-גופו בשלוש המסות (המסה השנייה); התנחלות הסובייקט בגוף-קבוצה – והתפקיד המורכב שמשחק כאן הלא מודע כפי שהוא נפרש ׳בפסיכולוגיה של ההמון והאנליזה של האני׳; הדרך בה ׳קבוצה/חברה מופנמים כ- Object in the Mind ; האופן בו היחידים הנקבצים יחדיו מכוננים את **הקבוצה-כסובייקט** (הקבוצה כשלם) על פי ביון (ויוצרים קבוצה-אם וקבוצה-אב שעלולים ליצור פיצול דרמטי ביניהן) – ונקנח במחשבות על ייחודן של הרשתות החברתיות בראי הפסיכואנליזה. בתוך כל זה ננסה לשמור קשר עין עם ההשלכות הקליניות של כל אלה – ׳במקום בו אנו מטפלים׳ (בפרפרזה על הכותרת של ויניקוט).
זהו סמינר ניסיוני – ואתם מוזמנים לקחת בו חלק פעיל ויוזם.

קריאה בכתבי מלצר (סמינר בחירה)
רותי וינברג (טל. 050-8633488) ruths.weinberg@gmail.com

נקרא בכתביו של דונלד מלצר, תיאורטיקן פוסט קלייניאני (1922- 2004). הסמינר יעסוק במושגים מרכזיים בכתביו כגון: בלבול אזורי, שד אסלה, הקונפליקט האסתטי, מרחביות הנפש, פרברסיה והזדהות דביקה.

פנים רבות לפסיכואנליזה: מקדוגל cover to cover (סמינר בחירה)
ד״ר ענת פלגי-הקר (טל. 03-5400089, 054-5229111) anatpalgi@gmail.com

סמינר זה יוקדש לקריאת ספר שלם – *פנים רבות לארוס*. הספר שיצא לאור ב- 1995 תורגם לאחרונה בהוצאת ״תולעת ספרים״. מדובר בספר יוצא דופן בעיסוקו התיאורטי והקליני בסוגיות שונות של מיניות – ביסקסואליות, הומוסקסואליות, טרנסג׳נדר ובהבחנות שבין פרוורסיה לנאוסקסואליות. מקדוגל משלבת בחשיבתה ובטכניקה הקלינית שלה בין גישות פסיכואנליטיות שונות - תמהיל של פרויד, קליין וויניקוט עם תבלון צרפתי. נאמנותה היא למטופליה ולהקשבה פסיכואנליטית רחבה ועמוקה של נבכי נפשם. היא יוצאת מנקודת המוצא לפיה מיניות האדם היא טראומטית במהותה ועוקבת אחר מטופלים שנלכדו בסבך מיניות שמחפשת פתרונות. בתוך כך היא מזמינה את קוראיה לחדר עבודתה ולנפשה פנימה – להיותה אנליטיקאית שמחפשת פתרונות בתוכה היא, ולא רק בתיאוריה.
בהמשך לכך היא גם מעמידה את הפסיכואנליזה ואת הפסיכואנליטיקאים תחת אותה זכוכית מגדלת של זליגה לפתרונות וחשיבה פרוורטיים וההכרח האתי לבחון את עצמנו גם בהקשרים של האתיקה של הפוליטיקה הפסיכואנליטית

קישור לבחירה בין שני הסמינרים

סמינר קליני
אלונה תימור (טל. 052-8383171) timorame@gmail.com

סמינר קליני
חגית אהרוני (טל. 054-5453024) gigiaharoni1414@gmail.com

פסיכואנליזה התייחסותית (סדנת חובה)
אירנה מלניק (טל. 09-9513828, 054-7933510) irenemelnick@gmail.com

הסדנה תעסוק בהתפתחות הגישה ההתייחסותית ובצמיחתה, ברעיונות המרכזיים של הגישה, בחיבור ובמחלוקות עם זרמים שונים של הפסיכואנליזה ובהיבטים קליניים הנובעים מגישה זו.
הגישה ההתייחסותית (Relational Psychoanalysis) היא זרם בפסיכואנליזה המדגיש כי האישיות והקשיים הנפשיים מתעצבים בתוך מערכות יחסים, וכי גם הטיפול עצמו מהווה מערכת יחסים הדדית ומשמעותית בין המטפל למטופל. בניגוד לגישות הקלאסיות הרואות את המטפל כמשקיף ניטראלי, הגישה ההתייחסותית מדגישה את ההשפעה ההדדית בין שני הצדדים ואת החשיבות של יצירת קשר אותנטי, אמפתי ומתקן.

בין הנציגים הבולטים של הגישה ההתייחסותית נמנים סטיבן מיטשל, ג׳סיקה בנג׳מין, לואיס ארון ועמנואל גנט. הם תרמו להבנה של הטיפול כתהליך הנבנה מתוך המפגש הייחודי בין שני אנשים, ולא רק מתוך פירוש עולמו הפנימי של המטופל.

הסדנה מיועדת לתלמידי שנה ה׳ בלבד, מהווה חלק מחובות הלימודים, ולא תיתן קרדיט של סדנה.
הסדנה תתקיים בבית החברה בקרליבך בתאריכים:
26.1.27 (היום האחרון של סמסטר א׳) בשעות 15:15- 18:25
2.3.27 (היום הראשון של סמסטר ב׳) בשעות 15:15 – 20:15

סמסטר שני

שנה א'

התהוות הפסיכואנליטיקאי
יעל מגל (טל. 052-3636296) ymagal@bezeqint.net

תאריכי המפגשים בסמסטר השני: 2.3.27, 16.3.27, 6.4.27, 20.4.27, 18.5.27, 15.6.27, 29.6.27

תצפית בתינוק (למסלול המשולב, פתוח לכולם)
רות ליס (טל. 03-5449965, 052-2996892) ruthliss100@gmail.com
הלית סגיב (טל. 054-2626516) halite73@gmail.com

תאריכי המפגשים בסמסטר השני: 9.3.27, 30.3.27, 13.4.27, 4.5.27, 8.6.27, 22.6.27, 6.7.27

כתבים טכניים קליניים של פרויד
ד"ר איתמר לוריא (טל. 050-5672782) Itamar.lurie@gmail.com

סמינר זה מתמקד במאמרים של פרויד העוסקים בסוגיות טכניות בטיפול הפסיכואנליטי. מטרת הסמינר ליצור דיאלוג עכשווי ורלוונטי בין מחשבותיו של פרויד לבין הפרקטיקה הפסיכואנליטית של המשתתפים בסמינר. במסגרת הסמינר נקרא בעיקר את המאמרים המופיעים בקובץ *הטיפול הפסיכואנליטי*, בעריכת עמנואל ברמן, עם עובד 2002, ונתייחס לשלושה תיאורי מקרה של פרויד. אני ממליץ לקרוא הן את ההקדמה הדחוסה של עמנואל ברמן ("המסע הארוך") והן את מאמרו של המתרגם – ערן רולניק ("בין טכניקה לאתיקה...") כחומר רקע לסמינר.

לקראת המעבר מפסיכותרפיה לפסיכואנליזה
יעל ברוך (טל. 02-5636083, 054-7416680) ylbaruch@gmail.com

בסמינר נעסוק במעבר מפסיכותרפיה לפסיכואנליזה בהיבטים תיאורטיים, מעשיים וקליניים. נתייחס לדמיון ולשוני בין פסיכותרפיה לפסיכואנליזה ולסוגיית הניתנוּת לאנליזה ("analyzability"). נתבסס על דיון בספרות רלוונטית ונעסוק בלבטים, במחשבות, בחוויות וברגשות של המשתתפים סביב המעבר לאנליזה. נדון באופן ובעיתוי של ההצעה למטופלים, ובמשמעות המעבר לשני הצדדים.
המשתתפים יוכלו להביא את התלבטויותיהם למי ממטופליהם להציע אנליזה.

התפתחות מחשבת פרויד חלק ב – המטא פסיכולוגיה: גיבוש וחידוש (1914-1923)
פרופ' שמואל ארליך (טל. 054-4807117) shmuelerlich@gmail.com

לאחר הצצה קצרה לעבר השנים המוקדמות (1893-1914), נעקוב אחרי התפתחות מחשבת פרויד בשנים המאוחרות (1914-1923), שנים של ביסוס הפסיכואנליזה. מחד התגבשה בהן המטא-פסיכולוגיה (התיאוריה הפסיכולוגית של הנפש, התפתחותה ותפקודה) ומאידך התחוללו שינויים ותיקונים מרחיקי לכת במודלים שעוצבו בתקופה הקודמת. נתחיל את הסקירה מהמאמר "על הנרקיסיות" ונסיים אותה ב"אני והסתמי". נבדוק את גישתו הייחודית של פרויד לחקר הנפש ואת נכונותו לעדכן ולפתח את המודלים התיאורטיים שיצר לאור ממצאיו הקליניים.

אתיקה בפסיכואנליזה (סדנת חובה)

הסדנה מיועדת לתלמידי שנה א' וכוללת שלושה מפגשים עם חברי ועדת האתיקה של החברה וחברים ותיקים, שידונו בהיבטים שונים של אתיקה בעבודה הפסיכואנליטית. בסדנה תתאפשר

היכרות אישית עם חברי ועדת האתיקה של החברה ועם הקוד האתי, והעמקה בסוגיות תיאורטיות וקליניות לקראת העבודה האנליטית שצפויה להתחיל בשנה ב׳.

הסדנה תתקיים ב 20.7.27, בשעות 15:15-15:20.

שנה ב׳

התהוות הפסיכואנליטיקאי

אורלי חסון-כץ (טל. 052-3533914) hkorly@gmail.com

תאריכי המפגשים בסמסטר השני: 2.3.27, 16.3.27, 6.4.27, 20.4.27, 18.5.27, 15.6.27, 29.6.27

ויניקוט וביון בעבודה עם ילדים (השלמה למסלול המשולב)

נועה הס (טל. 02-5639768, 050-5691594) haasnoa3@gmail.com

בסמינר נרחיב את החשיבה על מושגים מרכזיים בתאוריות של ויניקוט וביון המשמשים אותנו בעבודה הקלינית עם ילדים.

תאריכי המפגשים: 9.3.27, 30.3.27, 13.4.27, 4.5.27, 8.6.27, 22.6.27, 6.7.27

למשתתפים יוכר הסמינר **על הנפש השבורה – קריאה בכתבי ויניקוט** כסמינר במסלול המשולב.

ממשיכות וממשיכי קליין

יפעת זיבר (טל. 077-2090152, 054-7209015) yifatzb@yahoo.com

הרעיונות, התובנות ומושגי היסוד שפיתחה מלאני קליין על סמך עבודתה הקלינית היוו מקור להשראה ויצירתיות בקרב ממשיכי דרכה בחשיבה, בהעמקת התאוריה ובטכניקה הטיפולית. במהלך הסמסטר נקרא מאמרים דרכם נלמד למה מופנה הקשב של אנליטיקאים קלייניאניים ונתמקד במהלך שבין הבנת התיאוריה לסיטואציה האנליטית ולשאלות כיצד מבינים אותה וכיצד עובדים איתה.
נקרא מאמרים של בטי ג׳וזף, חנה סגל, הרברט רוזנפלד, ג׳ון שטיינר וארמה ברנמן פיק, ודרכם ודרך וינייטות קליניות של המשתתפים ננסה לחדד את הייחודי שבחשיבה הקלייניאנית כמו גם את ההבדלים בין כל אחת ואחד מכותבים אלו.
.

על הנפש השבורה – קריאה בכתבי ויניקוט

שרה קולקר (טל. 050-5230846) sarakolker@gmail.com

ויניקוט מציע מבט ייחודי על זיקת אדם ועולם. במהלך הסמינר נתבונן בזיקה זו בבריאות ובחולי. הביטוי ׳נפש שבורה׳ מתייחס בעיקר לשבר המעוות את ההתפתחות הרגשית: מפצל, מפריד ׳היות׳ מ׳עשות׳, מפרק את השותפות הפסיכוסומטית, מנתק מגזר נפשי אחד ממשנהו, ממוטט או מפנים עצמי לא לו. במהלך הלמידה נמצא שהשבר הנפשי הוא הפצע, הוא ההגנה מפני כאבה הבלתי נסבל של הפציעה, והוא גם ניסיון הריפוי.

סמינר קליני

יוליה זרצקי (טל. 03-5661194, 054-4790280) yukkazar@gmail.com

סמינר קליני

מרב ירקוני (טל. 04-8333151, 050-7246255) merav@yarkoni.com

שנה ג'

התהוות הפסיכואנליטיקאי

נדב וינטראוב (טל. 04-8375728, 050-2061512) nadav.wintraub@gmail.com

תאריכי המפגשים בסמסטר השני: 2.3.27, 6.4.27, 4.5.27, 8.6.27, 29.6.27

קוהוט – תיאוריה וטכניקה

טלי תמיר-אורון (טל. 054-4945439) talio@netvision.net.il

בסמינר נבחן לעומק את המחשבה הקוהטיאנית שעומדת בבסיס התיאוריה והטכניקה באנליזה.
לאורך הסמסטר נחקור יחד מספר נושאים. הקריאה תלווה בעיון מתמשך ב"הרצאות שיקגו',
שניתנו על ידי קוהוט למתמחים בפסיכואנליזה. גיבוש ההבנה התיאורטית ייעשה מתוך הכרה
מעמיקה עם המשמעויות הנגזרות הטכניות- קליניות באנליזה אצל קוהוט.
התמות שדרכן נפגוש את החשיבה של קוהוט יהיו: מיניות ופרברסיה, תוקפנות וזעם, פסיכוזה,
מצבי התפרקות והתגבשות של העצמי, עמדת ההעברה של המטפל ועוד.

מצבים מנטליים ראשוניים – הקשבה לאזורים פסיכוטיים בנפש

ענת שומן (טל. 054-4633692) anatshuman@gmail.com

בסמינר נעמיק בהקשבתנו היומיומית לקצוות הפרימיטיביים של החוויה, רשמים בלתי-מעוכלים
ובלתי-מיוצגים בנפש היוצרים "חורים" בהוויה, אזורים פנימיים המוצפים ב"אימה ללא-שם",
שנעדרת בהם שפה נפשית המתמירה חוויה חושית לצורה, מילה או מחשבה נושאת משמעות. על
רקע חסר זה מתהוות בנפש אופנויות שפה ארכאיות המתגלות ביחסי ההעברה, בדפוסי החלימה,
במופעים סומטיים, מיניים ואחרים. מתוך קריאה בחומרים תיאורטיים וקליניים מגוונים נקשיב
לווריאציות ראשוניות של השפה הנפשית, לאופנויות פרימיטיביות של החזקה עצמית, הכלה
והתייחסות-אובייקט, אשר עשויות לדלדל את חווית העצמי ולרוקנה ממשמעותה ומחיוניותה.
מתוך כך נחשוב על "שפה שנוגעת": אופנויות של נוכחות ושל פירוש אשר עשויות לקדם הפנמה של
פונקציות החזקה והכלה ואת היכולת לחשוב ולחלום כמצע לכינונה של חווית עצמי ממשית וחיה.

סמינר קליני

עידית ברק-מלמד (טל. 03-6991153, 052-2684259) ebarakmelamed@gmail.com

סמינר קליני

רונית גינתון-פרידלנד (טל. 050-7505046) ronitgf@gmail.com

שנה ד'

התהוות הפסיכואנליטיקאי

גילת אדרעי (טל. 04-8343941, 052-4446657) gilat.edry1@gmail.com

תאריכי המפגשים בסמסטר השני: 2.3.27, 6.4.27, 4.5.27, 8.6.27, 29.6.27

ויניקוט הקליני: מחשבת הרגרסיה ו'פחד מהתמוטטות'

ד"ר עפרה אשל (טל. 077-9176363, 054-4576363) eshel211@bezeqint.net

במסגרת הרעיונות התיאורטיים והקליניים לגבי הרגרסיה בטיפול אנליטי, אשר התפתחו בקבוצה
הבריטית העצמאית, נתמקד בוויניקוט ובאופן שפיתח את חשיבותה הרבה של הרגרסיה הטיפולית

כקו מרכזי בטיפול במטופלים עם הפרעות אישיות סכיזואידיות, נרציסיסטיות, גבוליות, והפרעות פסיכוטיות, וגם במצבים טיפוליים קשים במטופלים נוירוטיים. גישתו שונה מאוד מהגישה הפסיכואנליטית המסורתית ומציעה הרחבה מרחיקת-לכת של טווח הטיפול הנפשי. לפי מחשבת הרגרסיה שלו, בטיפול פסיכואנליטי במטופלים שהיה כישלון בהתאמה לצורכיהם המוקדמים, צריך שתתרחש בטיפול רגרסיה עד לפני המקום או עד למקום שהשתבש בהתפתחות המטופל, ואז בתוך חוויה עכשווית-ממשית של קשר ראשוני בטיפול, לחוות מחדש ולתקן עם המטפל את מקום הכשל. רק כך ניתנת הזדמנות **חווייתית** חדשה בהווה לתיקון היסטוריית-העבר המוקדמת של המטופל ולהתפתחות נפשית חדשה – הזדמנות אשר מתהווה ונחווית עם המטפל בטיפול. ננסה להבין את המשמעות הטיפולית של דברים אלה, ואת הרדיקליות הגדולה שיש בהם מבחינת החשיבה והמעשה הטיפולי.
כתיבתו המאוחרת של ויניקוט עוד הוסיפה אפשרויות חדשות ורדיקליות למחשבותיו אלה על הטיפול הנפשי במצבי שבר מוקדמים וחרדה-בלתי-ניתנת-לחשיבה ולחוויה. נקרא את מאמרו החשוב מאוד של ויניקוט "פחד מהתמוטטות" (נכתב כנראה ב- 1963?, פורסם ב- 1974), והמשכו במאמרים "הפסיכולוגיה של השיגעון" (1965) ו"מושג הרגרסיה הטיפולית בהשוואה לזה של ארגון ההגנות" (1967), שפורסמו כולם לאחר מותו, ומאמרים ממשיכים של קלייר ויניקוט, אוגדן, אייגן ואשל.

דונלד מלצר – התהליך הפסיכואנליטי מתלות לנפרדות

אבי בקר (טל. 050-5712117,03-5730237) avib182@gmail.com

נפרדות היא בעצם נקודת מפגש שמאפשרת גדילה ושינוי מתלות לאוטונומיה. יחד עם זאת היא מעמתת את האדם עם אי נוחות, בהלה וסכנה לחייו וחרדה מפני אובדן כוחו. הכרתו, בעובדת היותו אדם תלוי לצורך המשך קיומו, גוברת.
הכרה זו מבלבלת אותו וגורמת לו לנסות להגן על עצמו ולהקל על כאביו. הוא עושה זאת בעזרת השלכות מסיביות על אובייקטים חיצוניים ופנימיים, שימוש בהגנות אומניפוטנטיות, עיוות המציאות ומציאת פתרונות שיכחישו את היותו אדם תלוי. מלצר מתייחס לשלבים שעובר הילד בדרך להשגת יכולת לאינטגרציה, תוך כדי ניסיונות ליצור סדר אחרי הבלבול שחווה בתהליך התפתחותו. שלבים אלה, ביחד עם מנגנוני ההגנה הנלווים אליהם, מופיעים בתהליך האנליטי ומקבלים את ביטויים בטרנספנס. לדעת מלצר, המפגש עם מנגנונים אלו בטרנספרנס והיכולת להיות איתם במגע בתוך התהליך האנליטי משפיעים על האפשרות לצמיחה רגשית.
בסמינר נלמד על תהליך זה ונראה איך בעזרת הסתכלותו הייחודית מצליח מלצר להגיע קרוב עד כמה שאפשר אל מהות הקיום והחוויה של המטופל. הוא עושה זאת תוך בחינת חלומותיו של המטופל, התנהגותו ושימושו הייחודי בשפה מהשלבים הטרום מילוליים אל עבר יכולתו לשאת כאב ואינטגרציה.
במהלך הסמינר נקרא מכתביו של מלצר העוסקים בנושא זה.

סמינר קליני

חיה קריגר (טל. 050-7241362) haya.kriger@gmail.com

סמינר קליני

אהובה ברקן-טרבס (טל. 03-5466006, 054-4818447) ahuva.barkan@gmail.com

שנה ה'

התהוות הפסיכואנליטיקאי

ענת ברעם-שרף (03-5739407, 054-4517594) anat.baram@gmail.com

תאריכי המפגשים בסמסטר השני: 2.3.27, 6.4.27, 4.5.27, 8.6.27, 29.6.27

פסיכואנליזה התייחסותית (סדנת חובה)

אירנה מלניק (טל. 09-9513828, 054-7933510) irenemelnick@gmail.com

המפגש השני של הסדנה יתקיים ביום הלימודים הראשון של הסמסטר 2.3.27
בשעות 15:15-20:15

העברה והעברה נגדית בהבנתם של שלושה פסיכואנליטיקאים בני זמננו

ד"ר ליאורה לוריא (טל: 02-6789633, 050-7503613) lioralurie@yahoo.com

בסמינר נתחיל ממשנתו פורצת הדרך של פרויד על העברה. נמשיך משם לקרוא בכתבים של הפסיכואנליטיקאים כ. בולאס, ת.ה. אוגדן וג. גבארד על טרנספרנס וקאונטרטרנספרנס. נעמיק בחשיבתו ודרך עבודתו של כל אחד מהם דרך כתביו הקליניים. נלמד את עולם המושגים שכל אחד מהם מפתח ומשתמש בו כדי לפענח את הממדים המודעים והלא מודעים בהתרחשות שמתפתחת בחדר בשעה אנליטית. נוכל להשוות הבדלים ודמיון בין קווי חשיבתם.
במסגרת הסמינר נוכל להתייחס רק לדגימה מהעושר של הכתבים שלהם, שמקיפים תחומים נרחבים של פסיכואנליזה בכלל ויחסי טרנספרנס קאונטרטרנספרנס בפרט. נפתח את הדוגמאות הקליניות בכתבים ונתייחס גם לחוויות וההבנות שלכם מעבודתכם האנליטית.

"הילכו שניים יחדיו בלתי אם נפרדו?"

יהודית טריאסט (טל. 03-5408895) triestjudith@gmail.com

השינוי-שיבוש המכוון הזה של הפסוק מספר עמוס בתנ"ך אמור להפנות את תשומת ליבנו לשאלת ההתמזגות-נפרדות שוודאי ליוותה אתכם במהלך שנות הלמידה בהתמחות.
אתם מסיימים בסמסטר השני חמש שנות הכשרה, ואני מציעה שנעסוק בשיעורים בקריאה מחודשת במאמרים קלייניאנים ויניקוטיאנים שיישלחו אליכם בהמשך בכדי לחשוב וליצור יחד, שוב ולראשונה, המשגות לגבי הצורך בנפרדות, עצמאות וקבלת אחריות מול חרדות ראשוניות, מצבי היות ואי היות והסירוב לשאת נפרדות, קשר בין שניים אחרים ולקבל אחרות ואחריות.
נקרא מאמרים של ויניקוט וממשיכי קליין ונחשוב על הפרידה ההכרחית שלהם ועל הפרידה שלכם ממעמד המתמחה.

סמינר קליני

חנה וקשטיין (טל. 03-9473670, 054-4947367) hana.wakstein@gmail.com

סמינר קליני

ד"ר אבי נוטקביץ' (טל. 050-4941419) avinut@netvision.net.il

סדנאות

ירושלים

מפגש עם הלא-מודע ביצירותיו של שייקספיר

אורי פליישמן (טל. 02-6235401, 054-5954322) urifleishman@gmail.com

לְאוהבים וְלְמְטורפים
מוח קודח ודמיון יוצר
צורות, מלא בְּכוונה אך לא
נתפס בַּהבנה. המשוגע,
המשורר והאוהב, שלושתם
בנויים ונוֹצָקים רק מדמיון.
אחד רואה שדים יותר מכפי
שיש בַּגיהינום. זה המשוגע.
חולה האהבה, טָרוּף ממש
כמותו, רואה בפני צועניה
הדר מלכה. עיני המשורר,
מתגלגלות באש תזזית, קופצות
מאֶרץ לִשְׁחקים ומִשְׁחקים
לָאֶרץ שוב. וכשם שהדמיון
נותן בשר וגוף חי לְדברים
שלא נודעו, העט של המשורר
לשה להם צורה, מעניקה
ללא-כלום שנולד מן האוויר
מקום וכתובת, שם ודמות.

The lunatic, the lover and the poet
Are of imagination all compact:
One sees more devils than vast hell can hold,
That is, the madman; the lover, all as frantic,
Sees Helen's beauty in a brow of Egypt:
The poet's eye, in a fine frenzy rolling,
Doth glance from heaven to earth, from earth to heaven;
And, as imagination bodies forth
The forms of things unknown, the poet's pen
Turns them to shapes and gives to airy nothing
A local habitation and a name.

(תרגם דורי פרנס)

הרעיון לסדנה נולד מתוך קריאה בכתביו של מרטין ברגמן על יצירותיו של שייקספיר. באחד הפרקים הוא מספר שלהפתעתו תלמידיו דיווחו כי בסיום הקורס המחזות לא רק העמיקו את ההבנה הפסיכואנליטית שלהם, אלא גם סייעו בעבודתם הקלינית. אני שותף לרושם זה ולהנאה משייקספיר, ומבקש להזמין את המשתתפים להתנסות דומה במסגרת הסדנה.
בדברים מפי תזאוס ב"חלום ליל קיץ" משתקפת, כמעט באופן בלתי אמצעי, עומק תפיסתו של שייקספיר את הלא־מודע וחיבורו אלינו: הוא נע מיסודות גופניים - "מוח קודח" - לעבר מרכיבים אנושיים יותר - "דמיון יוצר צורות" - ועשוי להתרחב לכדי סמל בעל משמעות, המעניק "מקום וכתובת, שם ודמות" לדברים שנדמה כי נולדו מן האוויר. למשורר ניתן להוסיף את האנליטיקאי, העוקב אחר מהלכי הדמיון היוצר של מטופליו ומסייע להם למצוא להם מילים. לאחר הצגה קצרה של תקופתו, נפנה לקריאה בשני מחזות שכתב שייקספיר באותה שנה: "רומיאו ויוליה" ו"חלום ליל קיץ". תימה נוספת בסדנה תהייה התאהבות צעירה, רוויית תשוקה, הפונה נגד נורמות חברתיות שליטות ושואפת להימלט מהן. נעמוד על טיב האהבה המוצגת בשני המחזות ונדון בהשלכותיה: האופן שבו היא מעצבת גורל טראגי לרומיאו ויוליה, לעומת ההרמוניה המתאפשרת לזוגות האוהבים ב"חלום ליל קיץ". בעיניי, המחזות פותחים פתח להתבונן, באופן חי, בחוויה של התאהבות ראשונה - בדחיפות, הבלבול, ההתמסרות והסכנה המלווים אותה. אסוציאציות מן הקליניקה של המשתתפים צפויות לעלות באופן טבעי.
חומר הקריאה יכלול פרק מספרו של ברגמן, את שני המחזות, ולצידם המלצות צפייה.

הסדנה פתוחה למתמחים וחברים ותתקיים בבית החברה **בירושלים** בשבתות בתאריכים 15.5.27, 5.6.27 בשעות 10:00-15:00.

תוכר למתמחים המשתתפים בה כחצי סדנה.

כשנראה שהדרך חסומה – עבודה אנליטית בדרכים משובשות

ד"ר נועה בר-חיים (טל. 050-8647405) nbarhaim@gmail.com
אורית ליבוביץ (טל. 052-6433274) oritleibo@gmail.com

בסדנא נקרא יחד שני סיפורים קצרים האחד של קפקא והשני של עגנון. נתחקה אחר מצבים שבהם האדם באופן מודע ולא מודע חוסם לעצמו את הדרך לחיות את חייו הייחודיים והחד-פעמיים.

בסיפור האחד נראה שהדרך חסומה כבר בתחילתה והאדם מתקשה לצאת אליה, ובסיפור האחר, דווקא כשנראה שההליכה מתאפשרת, חוסם האדם לעצמו את הדרך.
לצד הסיפורים נקרא כתבים פסיכואנליטיים (רונלד בריטון, מייקל פלדמן, רינה הרושובסקי מוזס) וננסה להבין את המניעים, המבנים הנפשיים והפחדים שמובילים למצב שבו האדם כמו מציב באופן פעיל מכשול בפני עצמו וחוסם את דרכו. נחשוב על מקומנו במצבים כאלה בקליניקה, ועל האופנים שבהם נוכל לעזור ביצירת תנועה מחודשת.
לצד הקריאה האנליטית והספרותית נתייחס לשאלות מחדר הטיפול בעזרת תרגילי חשיבה קליניים, מחשבות על ההעברה הנגדית שמתעוררת במצבים כאלה ודוגמאות שיובאו על ידי המשתתפים.

הסדנה פתוחה ל-12 חברים ומתמחים עם עדיפות למתמחים, ותתקיים בבית החברה **בירושלים** בשבתות בתאריכים 8.5.27, 22.5.27 בשעות 10:00-15:00.

למתמחים המשתתפים בה תוכר כחצי סדנה.

תל אביב

קריאה במקרים קליניים של ויניקוט

סמדר שטיינבוק (טל. 050-7989065) smadarstei@gmail.com

בראיון לדבורה ליופניץ (לונדון 2017) סיפרה גבריאל, אישה בשנות החמישים לחייה, שאיננה זוכרת כמעט כלום מדמותו של המטפל שאותו ביקרה במשך תקופה בעת שהיתה פעוטה, ושתאור הפגישות עימה הובא לדפוס, לבקשתו של ויניקוט, מעט לאחר מותו, בספר המפורסם בשם *הילדה פיגי*. בעת הראיון השמיעה לה המראיינת קטע מתוך הרצאה משודרת שנשא ויניקוט ברדיו בשנת 1949. גבריאל הקשיבה, שתקה, הקול לא אמר לה כלום, אבל כשהתבקשה לאפיין אותו, אמרה מייד שהוא נשמע לה משום מה "קול מאד אינטימי". מה נרשם בנו מדמותו של מטפל, שמלווה אותנו לעיתים שנים ארוכות, עד ושותף לרגעים הרי גורל בחיינו? מה זוכרים המטופלים שלנו מכל מה שאמרנו, חשבנו, פרשנו, היינו עבורם ואיתם?
בסדנה תאפשר קריאה חוויתית יצירתית ומעמיקה במבחר מתוך תאורי מקרה המשובצים בתוך כתביו של ויניקוט, מגע קרוב עם דמותו של ויניקוט כמטפל, המפלס דרכו מתוך התפיסות הקלאסיות של פרויד וקליין שעל ברכיהן גדל, לעבר תפיסה ייחודית משלו. מתוך הקריאה ננסה לחקור ביחד ולחדד את אפיוניה של תרומתו של ויניקוט לתאוריה של הקליניקה הפסיכואנליטית, וכן נדון ברלוונטיות שלה לעבודתנו הקלינית היומיומית.
נפגוש מקרים מתוך הסוגות השונות של כתיבתו הקלינית: תאורי שעות מפורטים, דוגמאות להמחשה בתוך מאמר, קונסולטציות, תאורי מקרה מתמשכים וכדומה. נתחיל בקריאת מקרה של אישה שהגיעה לקליניקה של ויניקוט וביקשה ממנו פגישה שאיננה מוגבלת בזמן. נמשיך ונחבור אליו למפגשי הקונסולטציות שוויניקוט שקד על תיעודן באופן חי ומפורט. נפגוש, בין השאר ובין השורות, את דרכו הייחודית של ויניקוט ליצור קומוניקציה עמוקה עם נפשם של הילדים שפגש ושאליהם התמסר בעבודתו כרופא ילדים וכפסיכואנליטיקאי. נחבור אליו במקומות של התמסרות עמוקה לאזורי נפש רגרסיביים של מטופלים שאיתם הוא מסתכן בלשאת את מה שארע ולא נחווה, שאיתם הוא מהלך על התפר שבין התאיינות מייסרת לבין נקודת שקט שגלום בה פוטנציאל הצמיחה והחיוניות.

הסדנה פתוחה ל-12 מתמחים וחברים עם עדיפות למתמחים, ותתקיים בבית החברה בתל-אביב בימי ו' בתאריכים: 23.10.26, 20.11.26, 18.12.26, 15.01.27, 19.02.27, 19.03.27 בשעות 09:00-12:30

ספרות ופסיכואנליזה – חומר למחשבה

חגית אהרוני (טל. 054-5453024) gigiaharoni1414@gmail.com

במפגשים שנקיים אני מבקשת להציע מבט רב כיווני בין ספרות לפסיכואנליזה ושיטוט בין שתי מתודות אלו שמקיימות ביניהן יחסים עשירים ומורכבים. נקודת המוצא שלנו תהיה הטקסט הספרותי, וממנו נצא לתיאוריה הפסיכואנליטית ולדוגמאות קליניות. הסדנה תתבסס על קריאה בכמה יצירות ספרות, היכרות עם מושגים בתורת הספרות ומפגש בין אלה לבין תיאוריות פסיכואנליטיות. אני מקווה שהפואטיקה, הרטוריקה והתכנים הספרותיים יעשירו ויעמיקו את ההבנה ואת החוויה הפסיכולוגית שלנו.

יותר מכול אני מקווה שבימים קשים אלו נמצא הנאה בעצם הקריאה, החשיבה המשותפת והשיחה.

הסדנה פתוחה לחברים ולמתמחים **שלא** השתתפו בה בעבר, עם עדיפות למתמחים, ותתקיים בבית החברה בתל-אביב בימי ד׳ בתאריכים: 3.2.27, 24.2.27, 17.3.27 בשעות 18:00-21:30

תוכר למתמחים המשתתפים בה כחצי סדנה.

אבל ומלנכוליה

מיכאל בניטה (טל. 052-8716046) Michael.benita@gmail.com

פרויד כותב את ״אבל ומלנכוליה״ ב-1915 (פורסם ב-1917), אחד מחמישה מאמרים בפרוייקט המטא-פסיכולוגי המתוכנן, אשר נועדו להניח תשתית לתיאוריה הפסיכואנליטית.
אלה ימים של תחילת מלחמת העולם הראשונה, שבהם פרויד, האזרח ואיש המשפחה, מתבונן בדאגה רבה באימת המוות ובאובדן המסיבי סביבו. זה פרויד החוקר והתיאורטיקן, אשר שנה קודם כתב את המאמר ״על הנרקיסיזם״, שבו הוא מסביר את המנגנון האחראי לנסיגה נרקיסיסטית של הליבידו אל האני. בהמשך ישיר לאותו מאמר, הוא מחיל את יסודות המנגנון על תופעת המלנכוליה הלוכדת את מבטו וחורגת ממהלך אבל תקין. בעקבות אובדן האובייקט וההזדהות הנרקיסיסטית עמו, פרויד יאמר ״צילו של האובייקט נופל על האני״.
נקרא יחד קריאה צמודה לטקסט במאמר הכתוב ככתב-חידה, שבמהלכו פרויד מתקדם שלב אחר שלב, בפיצוח החידה המלנכולית:
החל מהשוואה עם תהליך אבל רגיל וזיהוי הרכיב המבחין ביניהם – ההפרעה בתחושת העצמי.
המשכו, בתגלית הקלינית – התאמה בין ההאשמות העצמיות ליחס הדו-ערכי כלפי האובייקט האבוד.
התחבטות בשאלה הכלכלית – לאן נעלמת האנרגיה הליבידינלית?
הפיצול המתקיים בין חלקי האגו השונים.
עד לפתרון חידת האשמה והגינוי העצמי, עם הפוטנציאל להתאבדות.
לאורך הקריאה ניחשף לתהיות ולהתחבטויות של פרויד, סביב כמה מוקדים:
מדוע מתקיימת התנגדות עזה כל-כך להתנתק מהאובייקט, גם לאחר שהמציאות מצביעה על כך שאבד?
תהייה נוספת, במילותיו: ״מוזרה העובדה, כי אותו אי עונג של הכאב מצטייר בעינינו כמובן מאליו״. פרויד כמו רומז לנו: יש כאן סדק שהתיאוריה שלי לא סוגרת לגמרי.
אפשר שתהיות אלה הן הדבר שדוחף אותו חמש שנים מאוחר יותר, ב-1920, לכתיבת המאמר ״מעבר לעיקרון העונג״, בניסיון למצוא הסבר החורג מהמנגנון ההומאוסטזי של עקרון-העונג, המנהל את חיי הנפש.
בקריאת המאמר ננוע לאורך ציר הזמן בשנים שפרויד עצמו חותר לקראת רביזיה של מושג הדחף. נתחקה מקרוב אחר מהלך חקירתו במאמר ״אבל ומלנכוליה״ המתבסס על תוצרי המאמר שנכתב שנה קודם ב- 1914 ״על הנרקיסיזם״, ונסיים בהנחת הזרעים למאמר ״מעבר לעקרון העונג״ שיבוא חמש שנים אח״כ ב-1920 – מאמר המסמן את המהפכה התיאורטית, ועניינו בכפיית-החזרה, בדיאלקטיקה שבין כאב ועונג, בין תשוקת המוות לתשוקת החיים.

הסדנה פתוחה ל-10 מתמחים וחברים עם עדיפות למתמחים, ותתקיים בבית החברה בתל-אביב בימי ג׳ בתאריכים: 9.2.27, 16.2.27, 23.2.27 בשעות 10:00-14:30.

תוכר למתמחים המשתתפים בה כחצי סדנה.

אם יעלה רצון מצד המשתתפים, תתקיים בהמשך (כאשר יתאפשר), עוד חצי סדנה שתעסוק במאמר ״מעבר לעיקרון העונג״.

מרכזיותו של התסביך האדיפלי בעבודה הקלייניאנית מינקות ועד לגיל ההתבגרות (למסלול המשולב)

שגית יצחקי-קדם (טל. 054-4787948) Sagit.i.kedem@gmail.com

בסדנה נתמקד בתפיסה הרב שכבתית של התסביך האדיפלי, שמהווה את אחד העוגנים המרכזיים בחשיבה ובעבודה של מטפלים בזרם הקלייניאני עם ילדים ומבוגרים כאחד.
קליין, בעקבות פרויד, העניקה חשיבות עצומה הן למיניות הילדית באופן נרחב והן לתסביך האדיפלי באופן ספציפי, ככוחות מרכזיים בחיים הנפשיים. בעקבות עבודתה בקליניקה עם ילדים בגיל הרך, הציעה קליין שינויים, הרחבות ותיקונים לתפיסה של פרויד את התסביך האדיפלי, הן

בלוח הזמנים ההתפתחותי שלו והן באופנות שהוא מתבטא בנפש מינקות. בסדנה נתייחס לטקסטים המדגימים שינויי תפיסה אלה של קליין.
בנוסף, נתמקד במאמרים המדגימים את האופן שמטפלים קלייניאנים ופוסט קלייניאנים עובדים עם ילדים בגילאים שונים, תוך קשב ערני לשכבות הנפשיות הקשורות בתסביך האדיפלי על מופעיו המגוונים: האדיפוס המוקדם, המתבטא בעיקר בפנטסיות סביב היחסים בתוך הדיאדה הראשונית, קרוב מאוד לגוף, עסוק בחלקי אובייקט וצבוע ברכיבים האוראליים והאנאליים של הדחף; האדיפוס המאוחר והמפותח יותר ("הפרוידיאני"), הקשור לפנטסיות סביב יחסים טריאדיים, עסוק באובייקטים שלמים, וקרוב לרכיב הגניטאלי של הדחף; האדיפוס המופיע מחדש באופן ייחודי בגיל ההתבגרות; ולבסוף נתייחס לחשיבה אודות הרמה האוטיסטית של התסביך האדיפלי.

הסדנה פתוחה ל-12 מתמחים וחברים עם עדיפות למתמחים מהמסלול המשולב, ותתקיים בבית החברה בתל-אביב בימי ג' בתאריכים: 16.2.27, 23.2.27 בשעות 15:00-20:00

תוכר למתמחים המשתתפים בה כחצי סדנה. מוכרת למסלול המשולב.

המרחב הטיפולי בין 'אסוציאציות חופשיות' ל'דיסוציאציות חופשיות'

ד"ר מאיר שטיינבוק (טל. 050-8228601) meirstei@gmail.com

לאחר מותו נמצאו על שולחנו של ויניקוט רשימות שהכין לכנס השנתי של ה-IPA, שהיה אמור להתקיים בווינה ביוני 1971. מתוך אותם כתבים הידועים בשם D.W.W NOTES FOR THE VIENA CONGRESS לקוח הציטוט הבא:

"I am asking for a kind of revolution in our work. Let us re-examine what we do. It may be that in dealing with the repressed unconscious we are colluding with the patient and the established defences. What is needed of us, because the patient cannot do the work by self-analysis; someone must see and witness the parts that go to make the whole, a whole that does not exist except as viewed from outside. In time we may have to come to the conclusion that the common failure of many excellent analyses has to do with the patient's dissociation hidden in material that is clearly related to repression taking place as a defense in a seemingly whole person"

לקראת סוף חייו, כמו על מנת להדגיש את השינוי הפרדיגמתי אותו הוא מציע, ויניקוט, אשר נהג להתבטא במתינות, השתמש במילה 'מהפכה'.
במהלכם של המפגשים העומדים לרשותנו נתעכב על דבריו אלה. נקרא מאמרים של ויניקוט ומאמר של הפסיכואנליטיקאי דודי גולדמן, נתייחס לשאלות שעולות מהקליניקה וננסה להרחיב את החשיבה שלנו על תנועה המתקיימת במרחב הטיפולי, בין מה שנחווה והודחק – 'אסוציאציות חופשיות', לבין מה שכיניתי 'דיסוציאציות חופשיות' – רישומים של מה ש'ארע ולא נחווה' הנישאים בהוויה ובלא-מודע שאינו מודחק.
הסדנה פתוחה ל- 12 מתמחים וחברים עם עדיפות למתמחים, ותתקיים בבית החברה בתל אביב בימי ג' בתאריכים: 13.7.27, 20.7.27, 27.7.27 בשעות 13:30-17:00

תוכר למתמחים המשתתפים בה כחצי סדנה.

אתיקה בפסיכואנליזה (סדנת חובה לשנה א')

הסדנה מיועדת לתלמידי שנה א' ותכלול שלושה מפגשים עם חברי ועדת האתיקה של החברה וחברים ותיקים, שידונו בהיבטים שונים של אתיקה בעבודה הפסיכואנליטית. בסדנה תתאפשר היכרות אישית עם חברי ועדת האתיקה של החברה ועם הקוד האתי, והעמקה בסוגיות תיאורטיות וקליניות לקראת העבודה האנליטית שצפויה להתחיל בשנה ב'.

הסדנה תתקיים בבית החברה בתל אביב ביום ג' 20.7.27, בשעות 15:15-20:15.

הסדנה היא חובה לשנה א' (ללא קרדיט של סדנה).

פסיכואנליזה התייחסותית (סדנת חובה לשנה ה׳)

אירנה מלניק (טל. 09-9513828, 054-7933510) irenemelnick@gmail.com

הסדנה תעסוק בהתפתחות הגישה ההתייחסותית ובצמיחתה, ברעיונות המרכזיים של הגישה, בחיבור ובמחלוקות עם זרמים שונים של הפסיכואנליזה ובהיבטים קליניים הנובעים מגישה זו.

הגישה ההתייחסותית (Relational Psychoanalysis) היא זרם בפסיכואנליזה המדגיש כי האישיות והקשיים הנפשיים מתעצבים בתוך מערכות יחסים, וכי גם הטיפול עצמו מהווה מערכת יחסים הדדית ומשמעותית בין המטפל למטופל. בניגוד לגישות הקלאסיות הרואות את המטפל כמשקיף ניטראלי, הגישה ההתייחסותית מדגישה את ההשפעה ההדדית בין שני הצדדים ואת החשיבות של יצירת קשר אותנטי, אמפתי ומתקן.

בין הנציגים הבולטים של הגישה ההתייחסותית נמנים סטיבן מיטשל, ג׳סיקה בנג׳מין, לואיס ארון ועמנואל גנט. הם תרמו להבנה של הטיפול כתהליך הנבנה מתוך המפגש הייחודי בין שני אנשים, ולא רק מתוך פירוש עולמו הפנימי של המטופל.

הסדנה מיועדת לתלמידי שנה ה׳ בלבד, מהווה חלק מחובות הלימודים, ולא תיתן קרדיט של סדנה.

הסדנה תתקיים בבית החברה בקרליבך בתאריכים:

26.1.27 (היום האחרון של סמסטר א׳) בשעות 15:15-18:25

2.3.27 (היום הראשון של סמסטר ב׳) בשעות 15:15-20:15

מסלולי הילדים והנוער:
המסלול המשולב והמסלול לאנליטיקאים בפסיכואנליזה של הילד והמתבגר

פורום ילדים

דורה פלדפוגל (טל. 09-7687933, 054-4526539) dora.feldfogel@gmail.com
מרכזת: יולי דולב (טל. 052-3873670) yulie.dolev@gmail.com

פורום הילדים הוא קבוצת קריאה וחשיבה המתקיימת כבר למעלה מ-17 שנים, ופתוחה לחברים ולמתמחים שעובדים עם ילדים ונוער. הפורום נוסד במקור על ידי יולנדה גמפל, ונבנה ברוח מסורת ה"פורום", שמשמעה לחשוב ביחד על המהות הייחודית של העבודה הפסיכואנליטית עם ילדים ועל דרכי העבודה עימם.
בשנת הלימודים תשפ"ז (2026–2027) יתקיים הפורום בהנחייתה של דורה פלדפוגל ובריכוזה של יולי דולב. במהלך השנה נעסוק בכמה מן ההתפתחויות המודרניות בחשיבה ובטכניקה הפסיכואנליטית עם ילדים ונוער, ונבחן אותן דרך עבודתה של **אן אלווארז**. נקרא פרקים מתוך ספרה *נוכחות חיה* ונדון במקרים קליניים.
מומלץ להצטייד בספר (שיצא בהוצאת תולעת ספרים). בתחילת השנה יישלחו הפרקים הרלוונטיים גם כקבצים סרוקים, ולפני כל מפגש נעדכן איזה פרק יעמוד במוקד הקריאה והדיון.

הפגישות תהיינה בזום, בימי ראשון השניים של כל חודש, בשעות 20:00-22:30.
תאריכי הפגישות: 8.11.26, 13.12.26, 10.1.27, 14.2.27, 14.3.27, 11.4.27, 9.5.27, 13.6.27

הקבוצה העובדת לאורך השנה בפורום הילדים נסגרת לאחר תחילת שנת הלימודים, ולכן אנו מבקשות מכל מי שמתעניין, להירשם עד נובמבר 2026. ההרשמה במייל ליולי דולב yulie.dolev@gmail.com .
המתמחים שמעונינים בקרדיט מתבקשים בנוסף לשליחת המייל להרשם דרך הקישור.

למתמחי המסלול המשולב, השתתפות של שנתיים שקולה לסמינר תיאורטי סמסטריאלי או סדנה.
לשאר המתמחים, השתתפות של שנתיים שקולה לסדנה.

שנה א

תצפית בתינוק (למסלול המשולב, פתוח לכולם)
רות ליס (טל. 03-5449965, 052-2996892) ruthliss100@gmail.com
הלית סגיב (טל. 054-2626516) halite73@gmail.com

תצפית בתינוק היא שיטה של התבוננות באם ותינוק במשך שנתו הראשונה של התינוק. זוהי למידה מתוך התנסות, על רבדיה השונים, בסביבתו הטבעית של התינוק, והיא מהווה הזדמנות חד-פעמית ללמוד ממקור ראשון על התפתחות האישיות והתהוות עולמו הפנימי של תינוק דרך יחסים במשפחתו. באותו הזמן, זוהי התנסות אישית, רגשית ייחודית, שדרכה מתחדדות ומתרחבות יכולות ההתבוננות של הצופה באחר ובעצמו, תוך הכלת רגשות והשלכות, ללא תגובה של פעולה או פירוש.
לתהליך זה מבנה משולש: התצפיות עצמן נערכות בבית המשפחה מידי שבוע, בשעה קבועה למשך שעה, בשלב השני הצופה יכתוב את שעת התצפית על כל פרטיה, ובשלב השלישי קבוצת הסמינר, שתיפגש פעם בשבועיים, תדון בתצפית (בדומה לסמינר קליני).

הסמינר יתקיים פעמיים בחודש **לאורך כל השנה** וייתן קרדיט של סמינר תיאורטי סמסטריאלי במסלול המשולב.

תאריכי המפגשים: 3.11.26, 17.11.26, 1.12.26, 22.12.26, 5.1.27, 19.1.27, 2.2.27, 9.3.27, 30.3.27, 13.4.27, 4.5.27, 8.6.27, 22.6.27, 6.7.27

יתקיימו **מפגשים מקדימים** להסבר וליווי בתהליך מציאת אם ותינוק. המפגשים יתקיימו בימי שלישי בתאריכים: 8.9.26, 6.10.26, בשעה 13:30-15:00, 13.10.26 בשעה 16:30-18:00.

הסמינר חובה למתמחים במסלול המשולב, ופתוח לכלל המתמחים משנה א׳. למתמחים שאינם במסלול המשולב הוא ייתן השנה קרדיט של סדנה וחצי.

שנה ב

סמסטר א

מלאני קליין בעבודה עם ילדים (השלמה למסלול המשולב)
הגר גלבוע (טל. 052-3858109) gilboaho@bezeqint.net

בסמינר נתמקד בטכניקה הטיפולית שהגתה מלאני קליין לאור עבודתה הקלינית והתפתחות התיאוריה שלה. נעקוב אחר ההבדלים והדימיון בטכניקה באנליזות מוקדמות, בגיל החביון ובגיל ההתבגרות, ונחבר את החומרים הקליניים הללו למחשבות התיאורטיות שלה על השפעתן של חרדות מוקדמות על התפתחות המיניות אצל בנים ואצל בנות. בתוך כך נפגוש וננסה להבין מושגי יסוד בהבנתה התיאורטית של מלאני קליין כגון האדיפוס המוקדם, האובייקט ההורי המשולב, טכניקת המשחק ועוד.
המפגשים יתבססו על קריאה בספרה של מלאני קליין – *פסיכואנליזה של ילדים*.

תאריכי המפגשים: 3.11.26, 17.11.26, 1.12.26, 22.12.26, 5.1.27, 19.1.27, 2.2.27.

למשתתפים יוכר הסמינר **מלאני קליין: תיאוריה וקליניקה** כסמינר במסלול המשולב.

סמסטר ב

ויניקוט וביון בעבודה עם ילדים (השלמה למסלול המשולב)
נועה הס (טל. 02-5639768, 050-5691594) haasnoa3@gmail.com

בסמינר נרחיב את החשיבה על מושגים מרכזיים בתאוריות של ויניקוט וביון המשמשים אותנו בעבודה הקלינית עם ילדים.

תאריכי המפגשים: 17.3.26, 31.3.26, 28.4.26, 19.5.26, 9.6.26, 23.6.26, 7.7.26

למשתתפים יוכר הסמינר **על הנפש השבורה – קריאה בכתבי ויניקוט** כסמינר במסלול המשולב.

שנה ג׳ ומעלה (כולל משלימים – מתמחים ותיקים וחברים)

סמסטר א׳

סמינר קליני
ד״ר לילי בר און (טל. 03-5467977, 054-2535535) baronlily13@gmail.com

פסיכואנליזה של ילדים בעת מלחמה
טל שריר-וולפה (טל. 052-5396326) talsharirwolpe@gmail.com

מלחמות העולם של המאה העשרים הציבו בפני הפסיכואנליזה של הילד אתגר תיאורטי וקליני חסר תקדים. המפגש עם מציאות היסטורית רוויית אלימות, שנאה, אובדן ומוות חייב את הפסיכואנליטיקאיות שפעלו באותה תקופה לשוב ולחשוב על הנפש, על ההתפתחות ועל הטיפול בילדים. הסמינר יתמקד באופן שבו התעצבה החשיבה הפסיכואנליטית מתוך המפגש שבין המציאות ההיסטורית לבין המציאות הנפשית, ויבחן כיצד המציאות ההיסטורית אינה משמשת רק רקע לעבודה הפסיכואנליטית, אלא גם כוח המעצב את התפתחותה של החשיבה הפסיכואנליטית עצמה.
במהלך הסמינר נקרא כתבים נבחרים של פסיכואנליטיקאיות שכתבו ופעלו בתקופות של מלחמה, ובהן אוג׳ניה סוקולניקה (המהפכה הבולשביקית ומלחמת העולם הראשונה), מלאני קליין (מלחמת

העולם השנייה), אנה פרויד ודורותי ברלינגהם (מלחמת העולם השנייה). באמצעות כתבים אלה נבחן כיצד עיצבו המפגש עם המלחמה, חוויית העקירה וההגירה, והעבודה הקלינית עם ילדים את התפתחות החשיבה הפסיכואנליטית בתחום.
בחלקו האחרון של הסמינר נפנה אל המאה העשרים ואחת ונבחן את הרלוונטיות של רעיונות אלה לחשיבה הפסיכואנליטית העכשווית על ילדים החיים במציאות של מלחמה. באמצעות קריאה במאמרים בני זמננו ובמאמר *אז והיום – ילדים מתמודדים עם מלחמה*, נבחן כיצד ממשיכה מסורת חשיבה זו להתפתח לנוכח אתגריה של המציאות העכשווית.

הסמינר יתקיים בתאריכים: 3.11.26, 10.11.26, 17.11.26, 1.12.26, 22.12.26, 29.12.26, 12.1.27, 19.1.27, 2.2.27

סמסטר ב

סמינר קליני

יוסי טמיר (טל. 03-6422421, 054-4819696) yostamir@hotmail.com

חשיבה התפתחותית פסיכואנליטית

מרגנית עופר (טל. 03-5718423, 052-3260495) marganit.ofer@gmail.com

בסמינר נלמד על ההתפתחות מעוברות לבגרות דרך צירים חוצי תיאוריות של ההתפתחות הנפשית.
נתמקד בהיבטים ההתפתחותיים של תיאוריות פסיכואנליטיות מרכזיות (פרויד, קליין, ביון, מלצר, מאהלר, בולבי, אריקסון אלוורז ועוד), ונשלב ידע חדש ממדעי החיים.
נבחן את הרלבנטיות של הידע ההתפתחותי להערכה, להבנת תהליכי ההעברה ולטכניקה הטיפולית.

הסמינר יתקיים בתאריכים: 9.3.27, 16.3.27, 30.3.27, 13.4.27, 20.4.27, 18.5.27, 15.6.27, 22.6.27, 6.7.27

מרתון הדרכות על ילדים

1. **שני מפגשי מרתון הדרכות על ילדים** יתקיימו בבית החברה בתל אביב בחופשה בין הסמסטרים
בהנחיית דורה פלדפוגל (טל. 09-7687933, 054-4526539) dora.feldfogel@gmail.com

תאריכים: 12.2.27, 19.2.27 בשעות 9:30-13:00

השתתפות בשני המפגשים תיתן קרדיט של יום מרתון אחד.

2. **שני מפגשי מרתון הדרכות על ילדים** יתקיימו בבית החברה לאחר סיום הסמסטר השני בהנחיית
אבנר ברגשטיין (טל. 054-4287674) avnerbergstein@gmail.com

תאריכים: 20.7.27, 27.7.27 בשעות 15:00-18:30

השתתפות בשני המפגשים תיתן קרדיט של יום מרתון אחד.

ימי המרתון פתוחים לכל המתמחים במסלול המשולב, מכל השנים.
ניתן להירשם לכל אחד מהימים בנפרד.
השתתפות בארבעה ימי מרתון במהלך ההכשרה תיתן קרדיט של סמינר קליני אחד במסלול המשולב (למתמחים משנה ב' ומעלה).

סדנה

מרכזיותו של התסביך האדיפלי בעבודה הקלייניאנית מינקות ועד לגיל ההתבגרות (למסלול המשולב)

שגית יצחקי-קדם (טל. 054-4787948) Sagit.i.kedem@gmail.com

בסדנה נתמקד בתפיסה הרב שכבתית של התסביך האדיפלי, שמהווה את אחד העוגנים המרכזיים בחשיבה ובעבודה של מטפלים בזרם הקלייניאני עם ילדים ומבוגרים כאחד.
קליין, בעקבות פרויד, העניקה חשיבות עצומה הן למיניות הילדית באופן נרחב והן לתסביך האדיפלי באופן ספציפי, ככוחות מרכזיים בחיים הנפשיים. בעקבות עבודתה בקליניקה עם ילדים בגיל הרך, הציעה קליין שינויים, הרחבות ותיקונים לתפיסה של פרויד את התסביך האדיפלי, הן בלוח הזמנים ההתפתחותי שלו והן באופנות שהוא מתבטא בנפש מינקות. בסדנה נתייחס לטקסטים המדגימים שינויי תפיסה אלה של קליין.
בנוסף, נתמקד במאמרים המדגימים את האופן שמטפלים קלייניאנים ופוסט קלייניאנים עובדים עם ילדים בגילאים שונים, תוך קשב ערני לשכבות הנפשיות הקשורות בתסביך האדיפלי על מופעיו המגוונים: האדיפוס המוקדם, המתבטא בעיקר בפנטסיות סביב היחסים בתוך הדיאדה הראשונית, קרוב מאוד לגוף, עסוק בחלקי אובייקט וצבוע ברכיבים האוראליים והאנאליים של הדחף; האדיפוס המאוחר והמפותח יותר ("הפרוידיאני"), הקשור לפנטסיות סביב יחסים טריאדיים, עסוק באובייקטים שלמים, וקרוב לרכיב הגניטאלי של הדחף; האדיפוס המופיע מחדש באופן ייחודי בגיל ההתבגרות; ולבסוף נתייחס לחשיבה אודות הרמה האוטיסטית של התסביך האדיפלי.
הסדנה פתוחה למתמחים ולחברים עם עדיפות למתמחים מהמסלול המשולב, ותתקיים בבית החברה בתל-אביב בימי ו' בתאריכים: 3.7.26, 10.7.26 בשעות 09:00-14:00

תוכר כחצי סדנה.

סמינרים מהתכנית הכללית המוכרים למסלול המשולב

לקרוא את קליין (שנה ב׳, מוכר למשתתפים בסמינר ההשלמה – מלאני קליין בעבודה עם ילדים)

על הנפש השבורה – קריאה בכתבי ויניקוט (שנה ב׳, מוכר למשתתפים בסמינר ההשלמה – ויניקוט: מהתיאוריה לקליניקה)

אינדקס שמות המורים

אדרעי גילת 7, 13
אהרוני חגית 9, 17
אלבק ארנה 7
אמיר אילן, ד״ר 6
ארליך שמואל, פרופ׳ 11
אשל עפרה, ד״ר 13
ביינארט שלמה (מומי), ד״ר 8
בניטה מיכאל 18
בקר אבי 14
בר און לילי, ד״ר 22
בר נעמי 7
ברגשטיין אבנר 23
ברגשטיין משה, ד״ר 8
ברוך יעל 11
בר-חיים נועה, ד״ר 16
ברמן עמנואל, פרופ׳ 4
ברעם-שרף ענת 8, 14
ברק-מלמד עידית 13
ברקן-טרבס אהובה 14
גודר ליאורה 5
גולדיוק הוגו 6
גינתון-פרידלנד רונית 13
גלבוע הגר 5, 22
ד״ר טריאסט יוסי, ד״ר 8
דולב יולי 21
הס נועה 12, 22
וינברג רותי 9
וינטראוב נדב 13
וקשטיין חנה 15
זיבר יפעת 12
זלינגר מיכל 8
זרצקי יוליה 12
חסון-כץ אורלי 5, 12
טלרנט ענת 6
טמיר יוסי 23
טריאסט יהודית 15
יצחקי-קדם שגית 18, 23
ירקוני מרב 12
לוריא איתמר, ד״ר 11
לוריא ליאורה, ד״ר 15
ליבוביץ אורית 16
ליס רותי 4, 11, 21
ליפשיץ יעל 6
מגל יעל 4, 11
מילר נעמי 7
מלניק אירנה 8, 9, 15, 20
נוטקביץ׳ אבי, ד״ר 15
סגיב הלית 4, 11, 21
עופר מרגנית 23
פלגי-הקר ענת, ד״ר 9
פלדפוגל דורה 21, 23
פליישמן אורי 16
קולקר שרה 12
קומר מאיה 6
קריגר חיה 14
שומן ענת 13
שטיינבוק מאיר, ד״ר 19
שטיינבוק סמדר 17
שטרית שרון, ד״ר 5
שריר-וולפה טל 6, 22
תימור אלונה 9
תמיר-אורון טלי 13